USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2023/1884

ze dne 10. května 2023

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského institutu pro rovnost žen a mužů (EIGE) na rozpočtový rok 2021

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského institutu pro rovnost žen a mužů na rozpočtový rok 2021,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0121/2023),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropského institutu pro rovnost žen a mužů (dále jen „institut“) dosahoval jeho konečný rozpočet na rozpočtový rok 2021 výše 8 692 878 EUR, což ve srovnání s rokem 2020 představuje nárůst o 12,17 %;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce Evropského institutu pro rovnost žen a mužů za rozpočtový rok 2021 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že roční účetní závěrka institutu je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

C. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je základní hodnotou Unie zakotvenou v článku 2 Smlouvy o Evropské unii; vzhledem k tomu, že článek 8 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že při všech svých činnostech usiluje Unie o odstranění nerovností a podporuje rovné zacházení pro muže a ženy, čímž zavádí zásadu genderového mainstreamingu;

D. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů v Unii byla obzvláště ovlivněna důsledky pandemie COVID-19, válkou na Ukrajině a odmítavou reakcí namířenou proti rovnosti žen a mužů a právům žen, zejména sexuálnímu a reprodukčnímu zdraví a právům, v několika členských státech; vzhledem k tomu, že ženám hrozí, že budou neúměrně zasaženy rostoucími cenami energie a životními náklady obecně; vzhledem k tomu, že to má potenciál dále prohloubit nerovnosti a bránit rovnosti žen a mužů; vzhledem k tomu, že je zapotřebí dalšího výzkumu dopadu energetické chudoby na rovnost žen a mužů v Unii; vzhledem k tomu, že index rovnosti žen a mužů v roce 2022 činí 68,6 v celé Unii, což od roku 2021 představuje nárůst pouze o 0,6 bodu, což dokazuje, že tempo Unie na cestě k rovnosti žen a mužů je pomalé;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí o monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2021 byla míra plnění prostředků na závazky na běžný rok 98,92 %, což oproti roku 2020 znamená zvýšení o 1,18 %; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby na běžný rok dosáhla 71,39 %, což ve srovnání s rokem 2020 představuje pokles o 3,44 %;

2. konstatuje, že částka konečného rozpočtu institutu je výsledkem první změny rozpočtu ve výši 971 698 EUR, což ve srovnání s původním rozpočtem přiděleným na rok 2021 představuje zvýšení rozpočtu o 12 %, a druhé změny rozpočtu ve výši 375 000 EUR představující snížení o 4,14 %, které přijala správní rada institutu v důsledku úspor souvisejících s onemocněním COVID-19 zjištěných na konci roku;

3. bere na vědomí, že institut v roce 2022 zvýšil přenos prostředků na provozní výdaje na 54,79 % (ve srovnání s 49,49 % v roce 2021);

([1]) Úř. věst. C 141, 29.3.2022, s. 123.

Výkonnost

4. připomíná, že institut byl zřízen, aby přispíval k prosazování rovnosti žen a mužů v Unii a podporoval jej; zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou institut hraje při prosazování rovnosti žen a mužů v Unii, jako je poskytování výzkumu a údajů, což je úkol, při jehož plnění se ukázal jako zásadní a účinný; zdůrazňuje proto, že institut musí mít k dispozici dostatečné a stabilní finanční a lidské zdroje, aby mohl plnit své úkoly; připomíná, že úkolem institutu je shromažďovat, analyzovat a šířit informace týkající se rovnosti žen a mužů a vyvíjet, analyzovat, hodnotit a šířit metodické nástroje za účelem podpory začlenění hlediska rovnosti žen a mužů do všech politik Unie a do výsledných vnitrostátních politik; podporuje spolupráci mezi institutem a dalšími agenturami Unie;

5. podotýká, že institut používá určité klíčové ukazatele výkonnosti v souvislosti s provozními cíli k posuzování přidané hodnoty své činnosti; s uznáním konstatuje, že institut v roce 2021 splnil 96,62 % svého pracovního programu, čímž dosáhl cílů stanovených v jednotném programovém dokumentu na období 2021–2023;

6. konstatuje, že v roce 2021 institut zveřejnil zprávu analyzující důsledky pandemie COVID-19 pro oběti partnerského násilí a provedl první rozsáhlý průzkum, v němž shromáždil důkazy o důsledcích pandemie COVID-19 pro neformální péči a rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, dobré životní podmínky, zaměstnanost a pracovní podmínky; dále konstatuje, že vytvořením nástroje pro sledování přidělování zdrojů na rovnost žen a mužů institut dokončil podrobný soubor nástrojů pro genderové rozpočtování, jehož cílem je pomoci řídicím orgánům při začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do sdíleného řízení; dále konstatuje, že institut vypracoval soubor nástrojů pro zadávání veřejných zakázek zohledňující rovnost žen a mužů pro fondy Unie a vnitrostátní rozpočty, který doplňuje rámec Komise pro sociálně odpovědné zadávání veřejných zakázek;

7. konstatuje, že institut v průběhu roku posílil svou spolupráci s agenturami Unie, zejména s Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) a Evropskou nadací pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound); bere na vědomí zapojení institutu do sítě agentur působících v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí v souvislosti s reakcí na krizi způsobenou onemocněním COVID-19 a se solidaritou Unie s Ukrajinou; dále bere na vědomí zapojení institutu do sítě agentur EU pro vědecké poradenství (EU-ANSA), zejména do klastru pro kvantitativní údaje z průzkumů a socioekonomického klastru; vyzývá institut, aby nadále rozvíjel svou součinnost (např. lidské zdroje, správu budov, IT služby a bezpečnost), spolupráci a výměnu osvědčených postupů s ostatními agenturami Unie s cílem zvýšit účinnost;

8. vítá probíhající spolupráci mezi institutem a Výborem pro práva žen a rovnost pohlaví; vyzdvihuje cenný přínos institutu pro všechny parlamentní výbory, pokud jde o lepší začleňování hlediska rovnosti žen a mužů do všech politik Unie; bere na vědomí specializaci a náhled institutu, zejména pokud jde o poskytování údajů a hodnocení politik členských států;

Personální otázky

9. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2021 byl plán pracovních míst naplněn z 96 %, přičemž z 27 míst pro dočasné zaměstnance povolených v rozpočtu Unie jich bylo obsazeno 26 (stejný počet jako v roce 2020); konstatuje, že bylo zveřejněno 12 výzev k podávání žádostí, z toho čtyři na místa smluvních zaměstnanců, pět na místa dočasných zaměstnanců, jedna na místo vyslaného národního odborníka a dvě na místa stážistů; zdůrazňuje, že v roce 2021 činila míra fluktuace zaměstnanců 11 %; bere na vědomí prověrku stavu zaměstnanců, podle níž se 77,6 % zaměstnanců institutu věnovalo provozním úkolům, 14,5 % administrativní podpoře a 7,9 % neutrálním operacím; konstatuje, že dne 27. května 2021 byla přijata nová pravidla týkající se zaměstnanců středního managementu;

10. bere na vědomí vyvážené genderové složení vrcholného vedení (2 muži (50 %) a 2 ženy (50 %)) a nevyvážené zastoupení žen a mužů ve správní radě (6 mužů (19 %) a 26 žen (81 %)) a mezi zaměstnanci celkem (12 mužů (29 %) a 30 žen (71 %)); znovu vyzývá institut, aby v budoucnu zajistil vyvážené zastoupení mužů a žen; žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací do správní rady institutu přihlížely k tomu, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů;

11. konstatuje, že institut, s výjimkou žádostí o stáže a vyslané národní odborníky, obdržel v roce 2021 513 žádostí o pracovní místo, z nichž 68 % podaly ženy a 32 % muži; vítá skutečnost, že ve vrcholném vedení bylo dosaženo vyváženého zastoupení žen a mužů, je však znepokojen celkovou genderovou nerovnováhou mezi zaměstnanci; vítá aktivní účast institutu v pracovní skupině sítě agentur EU (EUAN) pro rozmanitost a inkluzi od roku 2021 a různá opatření přijatá ke zlepšení rozmanitosti a inkluze v rámci institutu;

12. konstatuje, že institut v roce 2021 uzavřel smlouvu na jeden rok se společností UAB Manpower Lit za účelem zajištění dočasných zaměstnanců; připomíná, že rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. listopadu 2021 (věc C-948/19) potvrdil použitelnost směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ([2]) na decentralizované agentury Unie, jakož i zásadu rovného zacházení s dočasnými a statutárními zaměstnanci, a že Nejvyšší soud Litvy uvedený rozsudek potvrdil; v této souvislosti podotýká, že společnost UAB Manpower Lit odmítla prodloužit od roku 2022 smlouvu na poskytování dočasných pracovních sil;

13. doporučuje, aby bylo institutu přiděleno více zaměstnanců a dostatečné financování zohledňující to, jak sám institut hodnotí své potřeby, s cílem vypořádat se s prudkým nárůstem žádostí o technickou pomoc v oblasti začleňování hlediska rovnosti žen a mužů, jako je tomu např. u situací, kdy je třeba naléhavě reagovat na zhoršující se dopady rozmanitých po sobě následujících sociálních, ekonomických a klimatických krizí na rovnost žen a mužů a odmítavých reakcí namířených proti rovnosti žen a mužů a právům žen v několika členských státech i celosvětově;

14. vítá komplexní politiku institutu v oblasti duševní pohody, která zahrnuje řadu opatření na podporu rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, práce z domova a zdravého životního stylu zaměstnanců institutu; konstatuje, že pokud jde o psychologickou podporu, bylo v roce 2021 uzavřeno jedno nezávislé vyšetřování tvrzení o psychickém obtěžování, které vedlo k propuštění zaměstnance, který byl předmětem vyšetřování; oceňuje komplexní plán odborné přípravy pro zaměstnance institutu; vyzývá institut, aby vypracoval dlouhodobou politiku v oblasti lidských zdrojů týkající se rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, celoživotního poradenství a nabídky specifických možností odborné přípravy pro profesní rozvoj, vyváženého zastoupení žen a mužů na všech úrovních zaměstnanců, práce na dálku, práva odpojit se, posílení zeměpisné rovnováhy, aby bylo dosaženo odpovídajícího zastoupení ze všech členských států, a náboru a integrace osob se zdravotním postižením, jakož i zajištění toho, aby se jim dostávalo rovného zacházení a jejich příležitosti byly obecně podporovány;

Zadávání veřejných zakázek

15. bere na vědomí, že v roce 2021 bylo dokončeno 47 zadávacích řízení na správní služby a 62 zadávacích řízení na provozní služby; konstatuje, že institut aktualizoval pokyny pro zadávání veřejných zakázek pro zaměstnance, včetně kontrolních seznamů, interních harmonogramů a procedurálních kroků, s cílem zlepšit kvalitu dokumentů vypracovaných v rámci zadávacích řízení;

16. se znepokojením bere na vědomí připomínku Účetního dvora, že v roce 2021 institut provedl neoprávněné platby (v hodnotě 12 200 EUR), a to za nákup překladatelských služeb, které nespadaly do oblasti příslušné výzvy k vyjádření zájmu;

17. připomíná, že u veškerého zadávání veřejných zakázek je třeba zajistit spravedlivou soutěž mezi uchazeči a pořídit zboží a služby za nejlepší cenu při dodržení zásad transparentnosti, proporcionality, rovného zacházení a zákazu diskriminace; požaduje zavedení nástrojů IT pro elektronické zadávání veřejných zakázek, které vyvinula Komise; vyzývá k aktualizovanému vyjasnění postupů a šablon v pokynech pro zadávání veřejných zakázek; se znepokojením bere na vědomí připomínku Účetního dvora, že nedostatky v zadávání veřejných zakázek jsou stále častější a zůstávají pro většinu agentur hlavním zdrojem neoprávněných plateb;

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/104/ES ze dne 19. listopadu 2008 o agenturním zaměstnávání (Úř. věst. L 327, 5.12.2008, s. 9).

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

18. bere na vědomí stávající opatření institutu a jeho nepolevující snahu o zajištění transparentnosti, prevenci a řešení střetů zájmů a ochranu whistleblowerů; bere na vědomí, že institut dokončuje přípravu své politiky v oblasti střetů zájmů; konstatuje, že strategie boje proti podvodům na období 2021–2023 byla v roce 2021 úspěšně provedena, a to v souladu s příslušným akčním plánem a na základě metodiky poskytnuté úřadem OLAF; vítá skutečnost, že v roce 2021 bylo navíc uspořádáno několik školení v oblasti etiky a integrity a několik informačních schůzek věnovaných předcházení podvodům; trvá na tom, že je třeba zavést a pravidelně aktualizovat systematická pravidla týkající se transparentnosti, neslučitelnosti funkcí, střetu zájmů, nezákonného lobbingu a efektu otáčivých dveří;

19. bere na vědomí, že institut na svých internetových stránkách zveřejnil životopisy a prohlášení o zájmech své ředitelky a většiny členů správní rady; připomíná, že je důležité životopisy a prohlášení o zájmech zveřejňovat; vyzývá institut, aby zveřejnil životopisy a prohlášení o zájmech všech členů správní rady;

Vnitřní kontrola

20. vítá opatření, která institut přijal v roce 2021 k posílení svého systému vnitřní kontroly; v této souvislosti bere na vědomí revizi postupu pro provádění kontrol ex post; v tomto ohledu oceňuje, že v září 2021 již byly kontroly ex post provedeny a byla dokončena příslušná opatření v souvislosti s připomínkou Účetního dvora; dále vítá skutečnost, že institut aktualizoval svou politiku zajišťování kvality, která vymezuje konkrétní opatření pro kontrolu projektů;

21. se znepokojením bere na vědomí připomínky Účetního dvora, které poukazují na několik nedostatků v oblasti systémů řízení a kontroly; konstatuje, že první připomínka souvisí s náborovým řízením, v němž byly oslabeny zásady transparentnosti a rovného zacházení, a že druhá připomínka podává zprávy o opomenutích v jednom výběrovém řízení na vyslané národní odborníky, která narušují jeho objektivitu a poukazují na nedostatky ve vnitřních kontrolách institutu; konstatuje, že třetí připomínka se týká zadávacího řízení, v němž všichni členové hodnotící komise patřili ke stejnému správnímu oddělení, což je v rozporu s čl. 150 odst. 3 finančního nařízení; připomíná, že procesní nedostatky v postupech přijímání zaměstnanců oslabují zásady transparentnosti a rovného zacházení; žádá agenturu, aby zlepšila svůj interní postup přijímání zaměstnanců s cílem vyjasnit postupy hodnocení a oznámení o volných pracovních místech;

22. konstatuje, že v návaznosti na strategický plán interního auditu (IAS) útvaru interního auditu Komise na období 2019–2021 bylo v roce 2021 provedeno celkem 1 800 kontrolních operací na vzorku 40 operací s celkovým kontrolovaným rozpočtem ve výši 920 776 EUR; konstatuje, že z konečných výsledků vyplývá, že zavedený systém vnitřní kontroly zajišťuje soulad operací s finančními pravidly a vnitřními postupy; konstatuje, že zpráva obsahovala čtyři doporučení k posílení vnitřních kontrol s cílem řešit drobné nedostatky; vítá skutečnost, že institut plně provedl všechna doporučení, včetně doporučení z předchozích let, a že související opatření Útvar interního auditu (IAS) v únoru 2022 uzavřel;

23. konstatuje, že zvláštní posouzení vnitřní kontroly za rok 2021 bylo provedeno v souladu s rámcem vnitřní kontroly institutu a s pokyny pro hodnocení vnitřní kontroly; bere na vědomí závěr uvedeného posouzení, že všechny zásady jsou přítomné a fungují tak, jak bylo zamýšleno, přičemž u složek 2, 3 a 5 systému vnitřní kontroly bylo zjištěno šest mírných nedostatků; vyzývá institut, aby průběžně informoval orgán příslušný k udělení absolutoria o dosaženém pokroku při řešení těchto nedostatků; vítá opatření, která institut přijal ke zmírnění rizikových oblastí, a to i pokud jde o citlivé funkce;

24. vyzývá institut, aby dále posílil své mechanismy vnitřní kontroly, včetně zřízení vnitřního protikorupčního mechanismu;

Digitalizace a ekologická transformace

25. bere na vědomí úsilí institutu o zajištění nákladově efektivního a ekologického pracoviště; konstatuje, že institut vytvořil nástroj pro správu služebních cest, který má umožnit monitorování emisí CO_2 vznikajících při cestování; bere na vědomí, že monitorování v roce 2021 ukázalo, že emise CO_2 z pracovních cest institutu činily 8 tun; konstatuje, že institut zahrnul do několika typů smluv požadavky na opatření v oblasti životního prostředí; vítá závazek institutu nainstalovat solární panely ve svých prostorách ve Vilniusu s cílem zlepšit environmentální výkonnost budovy a spoléhat se pouze na zelené zdroje energie; se zájmem konstatuje, že institut zakoupil aplikaci, která mu pomůže sledovat jeho environmentální stopu, a že tato aplikace by se měla začít používat v roce 2022; vyzývá institut, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informoval o vývoji v této oblasti;

26. bere na vědomí, že institut v roce 2021 plně digitalizoval své klíčové procesy zavedením elektronických pracovních postupů a elektronického podpisu; bere na vědomí aktualizaci bezpečnostní politiky a politiky správy informací v oblasti informačních a komunikačních technologií institutu; vítá odpověď institutu, že má zaveden systém kybernetické bezpečnosti a že zavedl řadu opatření týkajících se kybernetické bezpečnosti, jako je systém vícefaktorového ověřování a bezpečnostní školení pro členy týmu IT; vybízí institut, aby pravidelně posuzoval rizika své infrastruktury IT a aby zajistil pravidelné audity a testy své kybernetické obrany;

Kontinuita činností v průběhu krize způsobené onemocněním COVID-19

27. konstatuje, že institut se rychle přizpůsobil, aby zajistil kontinuitu činností v souladu s revidovaným jednotným programovým dokumentem; oceňuje práci institutu na podporu portugalského a slovinského předsednictví Rady tím, že poskytuje nové důkazy o rovnosti žen a mužů jako základ pro příslušné závěry Rady o socioekonomickém dopadu pandemie COVID-19 na rovnost žen a mužů; konstatuje, že v rámci sítě agentur působících v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí byly projednány společné iniciativy v oblasti reakce na onemocnění COVID-19 a plány kontinuity činností; vítá skutečnost, že institut v červenci 2022 aktualizoval svůj plán kontinuity činností;

28. vybízí institut, aby zaváděl do praxe poznatky získané v průběhu pandemie COVID-19 ohledně cestování zaměstnanců s cílem lépe organizovat schůze a akce, které budou v budoucnu efektivněji probíhat na dálku než osobně;

Jiné

29. oceňuje úsilí institutu o své zviditelnění ve veřejném prostoru prostřednictvím tiskových brífinků, tiskových zpráv, mediálních kampaní, jako je kampaň 16 dní aktivismu, a úzkých kontaktů s novináři; bere na vědomí zlepšené výsledky institutu, pokud jde sociální sítě a žádosti sdělovacích prostředků;

30. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 10. května 2023 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2023)0190.